

Giv-IE 11/37

districte quart
adherit a l'esquerra
republicana de catalunya

**ateneu
nacionalista**

Jesús Santabàrbara *Corredor i Cobrador de
les cases més importants*

*Venda de mobles, trajos, radis, màquines de cosir de
totes marques, etc., a TERMINIS AL PREU DE COMPTAT*

GRANS FACILITATS EN EL PAGAMENT

Baix de St. Pere, 42

Hores: De 3 a 5, tarda

Barcelona

*Aquesta casa solament
anuncia en català*

Central d'Olis i Sabons

Berengé i de Reus

Olis purs d'oliva procedents del Baix Aragó

*Secció completa de productes
alimenticis i de les millors marques*

ANTON GIBERT

Servei a domicili

**Baix de Sant Pere, 42 - Tel. 25027
Barcelona**

Perruqueria per a Senyores

*Permanents
Ondulat al ferro i a l'aigua*

FELISA BERDUSAN

Servei esmerat

Preus econòmics

Claveguera, 21, baixos

Barcelona

BASTINOS

l librerer

la més coneguda dels estudiants
PELAYO, 52 - secció escolar: TALLERS, 48-barcelona

Restauració de Metalls

*Especialitat en els banys daurats,
platejats, niquelats i empavonats*

E. ARMENGOL

Consell de Cent, 397-T. 21108

Fàbrica de Perfumeria GRAU SEGURA
CREADOR DE
"BESO DE AMOR"

La crema de bellesa que s'imposa - Vendes a l'engrós
MUNTANER, 140 - BARCELONA

PERRUQUERIA PER A SENYORES
JOSEP ADELL

Permanents amb corrent i sense
Tintures de totes classes

Verge del Pilar, 2, entsol.
Telèfon 21709

BARCELONA, MAIG 1933

NÚM. 3

SUMARI

	Pàg.
Primer de Maig.....	Josep A. Trabal .. 2
Gravat de Ventura Gassol..	 3
L'hegemonia castellana....	M. Valldeperes .. 4
Assamblea extraordinària..	 5
Barraques i cases barates..	A. Sabater Mur .. 6
Valores	Ossorio Gallardo. 8
Secció política-Controvèrsies	 10
Biblioteca	 10
Actes oficials.....	 11
Actes realitzats a l'Ateneu..	 12
Gimnàstica, Esports i Excur- sionisme - Ardits.....	 14
Noticiari	 15

PATRONAT DEL BUTLLETÍ

Comité de Direcció i Redccació
que componen:

Dr. Trabal, M. Rubió Tudurí, Maria Baldó
de Torres, Dolors Bargalló, Lluís Meléndez.
Garcia Obiols, Rosa M.ª Arquimbau,
Joan Codina i Josep M.ª Francés

Director: Gerard Garcia

Primer de Maig

Per JOSEP A. TRABAL

En escriure aquestes ratlles, ignorem el desenvolupament final que els conflictes socials plantejats a la nostra ciutat, hauran donat als darrers dies d'aquest magnífic abril que la naturalesa ens ha atorgat amb plenitud magnífica.

Conflictes socials! Abans era el tifus l'endèmia mortífera de Barcelona, ara és la «start». Una organització obrera peculiar i quasi exclusiva de la nostra terra, imbuïda de doctrines exòtiques i irrealitzables, malda contínuament per tal de portar a terme una revolució social trasmutadora de totes les gerarquies i anul·ladora de tot sistema d'organització estatal basamentat sobre el règim capitalista.

La seva norma és l'anarquia, mot que, etimològicament, deriva del supose «arquia», que vol dir Govern precedit de la partícula «a» que és l'equivalent de l'alfa negativa dels grecs. Per tant, anarquia vol dir, manca, supresió, absència de govern. O sigui que, imbuïts per la més irrealitzable quimera, uns grups de fanàtics escassos en nombre, però d'ímpetu agosarat—que menyspreen i titllen d'inútil tot diàleg polític, reputant l'acció directa com el mitjà més conduent a l'obtenció dels seus propòsits, voldrien establir a casa nostra l'imperi del caos i la llei del desordre.

Curiosa antítesis! Aquells que diuen laborar pel retorn a les formes naturals de relació entre els homes pretenen desconèixer que les actuals s'han produït, precisament, per tanteig i lliure evolució entre ells, voldrien fer progressar el món retrogradant l'actual civilització a estadis superats definitivament, a formes socials horriblement primitives e impròpies de l'actual progrés del món.

Tot plegat ignorància i una excessiva condescendència amb l'enfolliment literari, que enverina amb el microbi del «comunismo libertario» i de l'«anarco-sindicalismo», l'esperit noblement ingenu d'una joventut digna de millor sort.

L'anarquia és el caos, o sigui el primitivisme salvatge. La societat, com la vida, com la terra, com l'Univers, en organitzar-se estableix i resta fidel a unes lleis. Fixes i definitives aquestes lleis en els seus trets fonamentals si es tracta de fets materials o biològics, evolutives i modificables, si per referir-se a la mutabilitat que caracteritza els fenòmens de l'esperit, preten, també, regirlos i endegar-los.

Camina el món a la recerca inassolible d'una veritat absoluta i per a conquerir-la necessita, fatalment, un mètode definit, unes lleis, una norma un camí, baix pena d'estabellar-se en el fons d'una barrancada insondable.

Per afany la veritat, per norma la justícia, per procediment la llibertat, per camí l'amor, per fre la caritat, per estímulo la comprensió humana. Aquesta és la ruta del vertader progrés. La violència, el sectarisme, la intolerància han conduït sempre d'hora o tard, als fracassos més definitius.

Esperem que el geni de la raça ens lliure prompte de la penosa, estèril i sagnanta malura que ara ens pertorba.

FIGURES PARLAMENTARIES

Ventura Gassol, Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, i diputat als Parlaments de Catalunya i Espanya, que al costat de D. Francesc Macià forjaren les llibertats de Catalunya

L'hegemonia castellana

Per MANUEL VALLDEPERES

Tenen valor històric l'eloqüència i l'elegància? Des del punt de vista de l'hegemonia castellana—segons Francisco de Cossío—sí! Acceptem, doncs, aquest valor i analitzem les raons substancials que pot tenir un poble—Castella, en aquest cas per a valoritzar la seva personalitat històrica basant-se en aquesta vocació característica. La conseqüència resultant serà lamentable.

Com a resultat d'aquest anàlisi, Cossío diu, en un article publicat a la «Revista Política y Parlamentaria»: «Si en lo espiritual Castilla no tiene sino seguir su línea histórica sin vacilaciones, en lo material debe hallar en el agua su redención decisiva. Que deje de ser gris y comience a ser verde; que en el horizonte empecemos a descubrir chimeneas y que al avanzar hacia el mar por nuestra salida natural al Atlántico, al llegar al puerto encontremos vascos castellanos.»

Si la solució del problema polític castellà ha d'ésser: «Santander, puerto de Castilla», oblidant la noblesa i fins la història passada, podem assegurar que la reinaxença castellana és un mite inventat pels il·lusionistes que d'aquesta manera veuen la possibilitat d'atacar Catalunya indirectament, sense donar la cara, tal com ho han fet fins ara.

Recurrent Castella—diu Cossío—es nota una impressió de desemparament pregoníssim i que els anhels castellans no compten, en la política espanyola, i que no existeix una política netament castellana. I assegura que això ha estat una habilitat catalana.

Si realment Catalunya ha tingut habilitat, per què entestar-se a afirmar que no hi ha superioritat?

Castella té una personalitat històrica aconseguida pel signe distintiu de l'elegància i de l'eloqüència. I amb elegància i eloqüència ha imposat la seva personalitat universalista. Catalunya, encara que això no sigui més que un signe d'organització—únic valor que el senyor Cossío ens ha volgut reconèixer—ha universalitzat el seu nom a base de les relacions culturals, i més que res, econòmiques—indústria i comerç—i això té, per als pobles, un valor d'universalitat superior a la paraula buida i a la elegància insubstancial. Quan menys té un valor de permanència difícil d'aconseguir d'altra manera, i menys encara quan, fora de la paraula, no es té res exterior envejable, segons diu de Castella, en l'afudit article, el senyor Francisco de Cossío.

Conseqüència: Catalunya no té dret a l'Estatut que li ha estat atorgat perquè, segons la teoria castellana, és un poble inferior tolerat per la passivitat dels castellans. I per tractar-se d'un poble inferior, el senyor Cossío creu que València ha d'ésser el port d'Aragó i Santander el de Castella.

Magnífica teoria demostrativa de la nostra inferioritat político-administrativa. I diem magnífica, perquè amb les mateixes armes que ens combaten ens valoritzen i remarquen el que és i representa per a Espanya la Catalunya ingrata que tots menyspreen; però que ningú —ens referim a Castella— voldria veure separada lliure.

En realitat, l'oposició parlamentària a les aspiracions catalanes era un problema d'inferioritat castellana. Si realment Castella fos un poble ric, si no necessités l'ajuda de les altres regions, especialment de Catalunya, el problema català no hauria trobat l'oposició que trobà en homes de Castella, que veuen dominat el seu esperit democràtic per la força de l'egoisme personal i col·lectiu. I en el fons és un simple egoisme castellà.

Si totes les raons que Castella tenia per a oposar-se a les aspiracions catalanes són les que Francisco de Cossío exposa en el seu desgraciat article, Catalunya tenia ben merescuda la victòria obtinguda en la batalla que s'havia entaulat entre Castella i Catalunya.

L'Assamblea general extraordinària

Tal com fou convocada, tingué lloc el dia 7 del mes passat, presidint-la el Dr. Trabal hi assistint-hi uns 250 socis.

Fou llegida i aprovada per unanimitat l'acta de l'Assamblea anterior.

Igualment es llegí i fou aprovat l'estat de comptes.

En el transcurs del tercer apartat de l'ordre del dia no féu ús de la paraula cap dels assistents.

Després de la votació, la qual es va desenrotllar amb tota correcció, fou elegit el següent Consell Directiu: el qual després de la distribució de càrrecs i ampliació amb els delegats de seccions i comissions quedà tal com segueix:

J. A. Trabal (president).
Joan Codina i Canut (vice-president).
Ramon Rotellà Cobejaus (vice-president).
Secretari, Joan Morera i Sans.
Vice-secretaris, Albert Ribera i Pocino i Agustí Sánchez i Calvó.
Tresorer, Josep Baus i Sirat.
Comptador, Sergi Bermúdez i Arsís.
Vocals, Ferran Pujadas i Imbert (bibliotecari); Joan Viscós i Guillen (comissió de cafè); Josep Mesegué i Masip; Maria Baldó de Torres (secció de Cul-

tura Femenina i Assistència Social); Francesc Cañadas (comissió d'esbarjo); Maria D. Bargalló (secció d'Acció Política Femenina); Fidel G. de Paredes i Grau (secció de Gimnàs Esports i Excursions «Ardits»); Antoni Banús i Sagun (comissió de Cultura); Lluís Meléndez i Gardenyes (comissió de material i compres), i Guerau Garcia (Cap redactor del Butlletí).

S'acordà per unanimitat donar un vot de gràcies al Consell Directiu dimissionari.

Barragues i cases barates

Per A. SABATER MUR

Abans de la passada Exposició Internacional en una colla d'indrets de Barcelona hi havia uns nuclis de barraques habitades per ciutadans. Barraques prou petites per a servir d'habitatge a tota una família, motiu pel qual els que les habitaven es veien obligats a fer una vida gairebé constant a l'aire lliure respirant l'aire de ciutat que, per viciat que sigui sempre ho és menys que el d'una habitació closa qualsevol.

Les autoritats toleraven l'existència de les barraques i els veïns sabien prou bé que vivien constantment sota el perill que un dia un alcalde manés l'enderrocament de la barraca i es trobessin fulminantment sense aixopluc, De manera que aquells ciutadans vivien a precari, fora de la llei, i per tal de no despertar les ires de l'autoritat, mantenien el seu recer en una pintoresca i molt relativa netedat i decència. Una barraca repugnant on la brutícia es fes evident i ferís la púdica mirada dels vianants no els hauria estat tolerada; i és per això que aquella gent feia l'ull viu per por que un dia els foragitessin, i és per això que hom podia veure una infinitat de barraques emblanquinades, amb un emparrat que donava una nota de color a l'entrada. Moltes amb un hortet davant, en el qual hom sovint podia veure-hi flors i àdhuc uns coloms que parrupejaven per les teulades.

Amb tot i això l'espectacle no era gaire adient per a una «perla del Mediterrani» com Barcelona. Les cases barates, amb els seus carrers drets com un canó d'escopeta, la Cooperativa, els seus obrers, el seu grup escolar, les cases iguals arrencades, amb l'hortet, etc., etc. serien una cosa enternidora de tan emocionant, i a més, els ciutadans vivint allí es trobarien emparats per les ordenances i per les lleis.

Ja tenim els grups de cases barates; tots aquells projectes de transcendental regeneració social ja són un fet als habitants dels grups ja no els cal témer la invasió de les brigades municipals, ja no els cal viure amb l'ai al cor pensant que un dia es trobarien amb la barraca destruïda o cremada a conseqüència d'un acord municipal o governatiu, i com que ja viuen dins la llei, no els cal fer esforços per tal de mantenir l'habitació en certes condicions de decència. Però, oh sarcasme de les coses! la brutícia que no existia a les barraques, perquè cap autoritat municipal no els l'hauria tolerada, s'ha ensenyorit de les cases barates, municipals o particulars, i la gent que abans vivia en certes condicions de netedat, si més no perquè no cabien a la barraca ara viu apilotada en departaments petits i plens de ronya, perquè com que *són a casa seva* hi viuen legalment allí, cadascú te el dret de criar gallines,

porcs, conills, a fer servir d'estable la mateixa casa, i ningú no es capté d'emblanquinar ni de plantar flors. Ara tenim cases barates amb promiscuació de sexes i d'espècies, amb tracoma i tuberculosi.

Paral·lelament a la iniciativa oficial, uns senyors particulars es van sentir de sobte amants de la ciutat i també van cuitar a fer cases barates per tal de suplir la insuficiència dels grups oficials.

Vegin-se les característiques d'un d'aquests grups anomenat *callejones*: Tres carrerons de dos metres d'ample; a banda i banda de carreró quatre cases, una al costat de l'altra, de tres metres de façana per quatre de fondària, en total: un pati de 30 metres de llarg per 12 de fons=360 m. quadrats amb 24 cases. D'aquests 360 metres, 72 són destinats a *callejón*, en resten, doncs, 288 per a 24 cases de 12 m. quadrats cada una. Al fons de cada carreró hi ha quatre pilans que sostenen un dipòsit d'aigua de dos m. cúbics i a sota una comuna per a ús de les vuit famílies que viuen a cada carreró.

Les consideracions sobre la higiene dels esmentats habitatges no cal que les fem, ja se les pot fer el llegidor com vulgui amb la seguretat que per molts sinistres que se les faci quedarà curt.

Ara, per a il·lustració del «curioso lector» només direm que aquestes construccions, legalment han hagut d'ésser autoritzades per la Superioritat, de la mateixa manera que ho ha estat una casa relativament nova situada en l'indret més bell i més ben situat de Barcelona, en la qual hi ha dos sostres de pisos subterranis que no tenen altra llum ni ventilació que la de la porta d'entrada, i que l'entrada comunal de l'esmentada casa, és un *corredor de seixanta centímetres d'amplària!*

¿Davant d'així hom pot estranyar-se que les idees de moral, d'ètica ciutadana, de regeneració espiritual, etc., etc., etc., no aconseguen entrar en certs esperits?

Cada ambient dona els seus fruits.

Ara hom pot fer, si li sembla un paral·lel amb l'increment d'aquesta mena de cases barates i el de l'actual terrorisme: són dues manifestacions que donen un segell inconfusible a Barcelona.

Fixeu-vos en els anuncis del Butlletí; cal que protegiu els
anunciant en vostres compres

Valores

Per OSSORIO i GALLARDO

*Ens plau reproduir del diari «Ahora»
aquestes interessants disertacions d'Angel
Ossorio i Gallardo.*

INTELIGENCIA.—Ocupa hoy en España asiento preferente. Estudiar, saber, crear, iluminar, aprender, son ahora verbos activos en la acepción social. Se multiplican prodigiosamente escuelas e institutos, bibliotecas y pensiones, viajes de aprendizaje y patronatos de investigación, intercambios científicos, estímulos para el arte... Aunque hoy se hundiese la República, bastaría para su gloria esta febril campaña en pro de la cultura.

Siguiendo así para triunfar en España habrá que ser inteligente. Hasta ahora bastaba ser señorito.

RIQUEZA.—No creo en la extinción del sistema capitalista, pero sí en su profunda modificación. Ser rico no ha de constituir una comodidad, sino un oficio. Crear mediante el dinero es alta cosa; cobrar una renta por el esfuerzo ajena es notable inmoralidad. Afrontar en los negocios el riesgo y la ventura es honroso reservar el provecho para uno mismo y dejar el riesgo para los demás, es infame. El trabajador puede ganar sin límite; el mero capitalista, con moderación que permita distinguirlo del usurero. El obrero—de todos los órdenes—debe ascender a propietario; el capitalista, recoger su capital y llevarle a fecundar nuevos intentos. Nadie tiene derecho a la holganza. La tierra labrantía no debe ser instrumento de renta; ni la urbana de agiotaje. Dentro de un régimen capitalista se puede municipalizar, nacionalizar y socializar muchas cosas; lo absurdo es incrustar un régimen socialista en las actividades reservadas al capitalismo.

Si los ricos de hoy se enteran de estas verdades y las practican, sobrevivirán al terremoto; si se obcecán en desconocerlas, serán inexorablemente aplastados.

FUERZA.—He aquí la diosa del día. España no se libra de la epidemia universal. El socialismo desdeña los conceptos de libertad y democracia, porque aspira a imponer la dictadura del proletariado. En el campo fronterizo se aprestan las milicias fascistas. ¿No hay ya sitio para la libertad? ¿Se ha perdido todo el fruto del siglo XIX? Nos amenaza la tiranía por todas partes. Hay que reaccionar en defensa de los fueros del espíritu.

DISCIPLINA.—Por primera vez actúa en nuestra vida pública la disciplina. El ejemplo socialista (¡cuántos ejemplos vienen del mundo obrero!) se ha impuesto a los demás partidos, eliminando o disminuyendo el caudillaje y la pandilla. Los grupos se mueven en obediencia a sus acuerdos, en filas apretadas y marcando el paso. La disciplina ha impedido que la República española se disgregue como la primera.

A veces la disciplina del grupo choca con la conciencia del individuo. ¿Qué hacer ante tal caso? ¿Tiene primacía la moral individual? ¿La tiene el interés colectivo, generador de la eficacia en la acción?

Importa no confundir la conciencia con el capricho ni con la terquedad.

Mas cuando aquélla ejerce «de veras» su ministerio altísimo, la disciplina debe pasar a segundo plano.

Apostilla leal: desconfese de mi consejo. Yo lo he practicado siempre y quizás por eso me he frustrado en política.

PULCRITUD.—La política republicana es limpia y atildada. En todos. En los que la sostienen y en los que la combaten. Unicamente exceptúo a los conspiradores. La actuación subterránea nunca es juego noble. La pulcritud a que aludo consiste en que todo el mundo se mueve por estímulos políticos y a la luz del día. España no se encuentra ya pendiente de los misteriosos contubernios de media docena de primates. Asambleas de partido, juntas de grupos parlamentarios, notas oficiosas, mitines, conferencias y publicaciones tienen al pueblo español constantemente enterado de lo que cada núcleo político piensa y quiere. El ciudadano puede elegir rumbo, bien enterado de cuáles son los caminos y adonde lleva cada uno.

EL FIEL DE LA BALANZA.—De las balanzas diré mejor, porque a dos me refiero: a la estrictamente parlamentaria y a la íntegramente nacional. En ambas, el fiel está en su punto.

El presidente de las Cortes ha actuado—no obstante su condición partidista—como el hombre de todos y para todos. Su neutralidad ha sido siempre irreprochable. Dígase, en justicia, que ha continuado la historia, porque los presidentes de las Cortes monárquicas siempre procedieron de la misma manera.

En cambio, ha roto otra tradición: la de que el presidente del Congreso maniobrara contra el Gobierno para sucederle. El señor Besteiro es fiel.

De la otra balanza—la nacional—es garantía el Presidente de la República. De su conducta lealísima da testimonio el aplauso que en toda España determina la sola invocación de su nombre. Otras cosas son discutidas. El presidente, no. Cuiden todos de no mezclarle en sus querellas. Un valor nacional no se improvisa. Los que traen y llevan su nombre son tan poco cuerdos como los que suprimieran la piedra angular a pretexto de mejorar el asiento de los muros.

EL HOMBRE.—El protagonista del drama no ha cambiado. Es idéntico que en la monarquía. Cuando puede abusar, abusa. Cuando puede estafar, estafa. Cuando puede falsear, falsea. En cada pueblo se mantiene enhiesto un cacicato, frecuentemente el mismo de antes con cambio de rótulo. En cada centro oficial se favorece a los amigos, burlando leyes, presupuestos y decretos. Se hacen compatibles en un mismo sujeto cargos, emolumentos y ejercicios profesionales, contra lo dispuesto en la ley o sancionado por la costumbre. El abuso de poder está a la orden del día, como antes, como siempre.

Al revés que en el viejo chascarrillo—«la canóniga buena, la cabilda mala»—, en nuestra República el cabildo es muy superior a los capitulares aislados. El grupo parlamentario conoce el sacrificio y lo practica. Cada diputado del grupo hace en su distrito las cosas más abominables con tal de conservar el acta. El Consejo de Ministros tiene el pensamiento en alto mientras el alcalde rural encarna la arbitrariedad el despotismo y la administración irregular.

No basta cambiar la «Gaceta». Mientras no se adecente cada hombre no estará hecha la revolución.

S E C C I O P O L I T I C A

Converses amb controvèrsia sobre temes polítics, religiosos i socials

Donat l'èxit amb què s'han vingut donant aquestes converses amb controvèrsia, i creient que cal repetir aquets actes d'expansió politico-cultural, fem avinent als nostres consocis que segueix oberta la llista de ponents, esperant les vostres inscripcions que vinguin a augmentar i estimular els futurs valors polítics que, sense dubte, aniran descobrint-se a través de les polèmiques que aquestes converses susciten.

Ponent per les propers converses:

Senyor Frederic Blanc. Tema: Sanitat i Higiene.

Senyor Sergi Bermúdez. Tema: Orientacions i tendències polítiques per a l'esdevenidor.

Senyor Enric Sánchez. Tema: La democràcia individual.

Senyor Ferran Giner. Tema: Evolució del règim actual cap el comunisme.

Aquestes tindran lloc tots els dimarts, a les deu de la vetlla, a l'estage del carrer de Carders.

Per no haver-se pogut celebrar les primeres converses anotades en la present llista, degut a altres actes oficials, es donaran en la data anunciada.

B I B L I O T E C A

La nostra Biblioteca cada dia és més consultada pels socis que s'interessen pels llibres de caràcter principal.

Per tal d'ampliar-la, preguem als socis que vulguin cooperar al seu engrandiment amb algun donatiu de llibres, per modest que sigui.

Ens plau de fer una relació dels nous llibres rebuts darrerament.

71. El Ombligo del Mundo.	Ramón Pérez de Ayala.
72. La Angustia.	Máximo Gorki.
73. El Misterio de la Villa Rosa.	A. E. W. Mason.
74. Punto Negro.	E. Zamacois.
75. De carne y hueso.	E. Zamacois.
76. La Dame de Monsereau.	Alexandre Dumas.
77. Fantome d'Orient.	Pierre Loti.
78. La Lampe Ardente.	L. L. Leu.
79. Le Reveur sous les toits. Le Manuscrit d'Etienne.	E. Louvestre.
80. Arte de hablar bien Francés o Gramática Francesa.	Pedro Nicolàs Chautreaux.
81. Les Idiots.	J. Courad.
82. L'Amore che Torna.	Gido de Verona.

Actes oficials

Mes de Maig

Dia 4, a les 10 de la nit

Conferència a càrrec del diputat al Parlament de Catalunya i brillant escriptor, En J. PUIG i FERRETER.

Tema: *La nova política.*

Dia 7, a les 7 i mitja del matí

Excursió matinal al Palau de Pedralbes i visita al Museu de les Arts Decoratives.

Esmorsà a la muntanya de Pedralbes.

Dia 11, a les 10 de la nit

Conferència a càrrec del diputat al Parlament de Catalunya i eminent publicista, En ANTONI ROVIRA i VIRGILI.

Tema: *Valor i eficàcia de l'Estatut.*

Dia 18, a les 10 de la nit

Conferència a càrrec del Vice-president al Parlament de Catalunya, En JOAN CASANOVAS.

Tema: *Catalunya i República.*

Dia 26, a les 10 de la nit

Conferència a càrrec del Conseller de Cultura del Govern de la Generalitat de Catalunya, En VENTURA GASSOL.

Tema: *L'infant en la República.*

La igualtat davant de l'esport és veritablement la única igualtat. Els Estats Units es fan representar per un negre en el salt de llargària

Actes realitzats a l'Ateneu el mes d'abril

Com ja anunciàrem per mitjà del nostre Butlletí del passat mes d'abril, han tingut lloc a l'estatge del carrer de Carders, diversos actes políticoculturals dels quals en donarem una referència.

Converses per a Socis de l'Ateneu

Els companys Torrents i Roca i sota els temes: «Proletarisme o Socialisme, i com es constitueixen les democràcies», respectivament, varen prendre part com a ponents en les converses amb contraopinants que amb tant d'èxit vénen donant-se. Contraopinaren en llurs teories diversos companys que exposaren amb claredat i sincerament, diferents punts de mira, rebatent, ponents i contraopinants, llurs tesis, essent tot plegat molt interessant en els presents que sortiren de les dues converses, complaguts. Una prova de la importància d'aquestes converses, és que ja hi han demanats diversos torns.

Conferència de M. Rossell i Vilà

Hem tingut també l'honor de tenir a la nostra tribuna l'eloqüent diputat al Parlament de Catalunya i diputat del nostre districte En M. Rossell i Vilà, qui dissertà sobre el tema «Feixisme i Llibertat». L'exposició d'idees i conceptes, la claredat en la dialèctica i el desenvolupament del tema tractat pel conferenciant, fou prou perquè el públic que assistí a la mateixa en sortís verament complagut, elogiant al senyor Rossell i Vilà qui fou aplaudit en diversos moments i ovacionat al finalitzar llur parlament.

Acte d'aniversari de la proclamació de la república

El dia 13 a la nit tingué lloc un lluït ball en commemoració de la proclamació de la República. Fou molt nodrida la concurrència que hi assistí. A mitja nit tingué lloc un lonx, servit pel bar de l'Ateneu. Prop d'un centenar de persones s'ajuntaren en un dels salons de la nostra entitat. Parlà el vice-president el nostre estimat company Codina i Canut, qui hagué de presidir l'acte, en absència del nostre digníssim i volgut President doctor Trabal que, per haver d'assistir a diversos actes polítics a Sabadell i Caldes, dels que no pogué excusar-se no va poder assistir al nostre acte.

Parlaren altres companys i la senyoreta Mercè Arce. Una festa altament simpàtica i de bon record.

Darrera de les converses municipalistes organitzades per la Federació Comarcal de Barcelona-Ciutat

El dijous, dia 20, tingué lloc aquesta conversa, de la qual podem estar tots molt satisfets, no solament per la quantitat de públic que hi assistí, si no també per la quantitat dels ponents i contraopinants. Presidien l'acte els nostres estimats amics de la Comarcal, els senyors Tauler, Agudé i Codina i Canut, que junt amb el President de l'Ateneu, doctor Trabal, donaren a l'acte una rellevant importància. Fou interessantíssim: el tema s'ho portava. URBANISME, fou el motiu de la conversa. Hi prengueren part, entre altres senyors, el doctor Sabaté Cantó, el regidor de l'Ajuntament de Barcelona, Dr. Armengol del Llano, i els senyors Sert i Sucre, ambdós de la G. A. T. P. C. A. Clogué aquest acte el President Dr. Trabal, fent un resum del tema debatut, essent tots aplaudits i comentada aquesta conversa amb tons encomiàstics i afalagadors per als organitzadors. Una brillant vetllada.

Suspensió d'una conferència

L'acte anunciat per al dia 27, conferència a càrrec del diputat senyor Puig i Ferrer, fou suspès per haver de tenir lloc el dia 29, l'interessant conferència del gran amic i defensor de les llibertats de Catalunya, el diputat per València En Ferran Valera, de quin acte en donarem referència oportunament.

Una lletra d'Artur Menéndez

PRISIONES MILITARES DE MADRID A 25 DE ABRIL DE 1933.

Sr. Don José A. Trabal.

Mi querido y buen amigo :

Con su cariñosa carta, he recibido el número del Butlletí del Ateneu Nacionalista, en el que con tanto afecto se ocupan de mí. Excuso decirle cuanto le agradezco esas demostraciones de simpatía.

Créame que estoy emocionado ante los millares de cartas y telegramas que he recibido de Cataluña. Muchos de ellos, no puedo contestarlos, a pesar de mis buenos propósitos, por ignorar sus señas.

Mi situación dicen que mejora, pero llevo ya 50 días en Prisiones y no sé cuando querrán ordenar mi libertad. Menos mal que tengo hecho acopio de paciencia, y nada conseguirán, por mucho que pretendan irritarme.

De todas maneras, supongo que algún día terminará esto, y entonces tendré ocasión de ir a esa, pues le aseguro que uno de mis primeros actos, tan pronto como arregle mis asuntos, será ir a Barcelona, para dar un respetuoso abrazo de gratitud al Ilustre Presidente de la Generalidad, para expresar así mi reconocimiento a todos los catalanes.

Gracias otra vez, querido Trabal y un abrazo de su siempre amigo,

ARTURO MENÉNDEZ

GIMNASTICA, ESPORTS I EXCURSIONS

A r d i t s

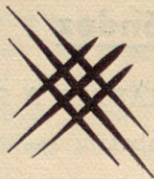
La nostra primera victòria

Formada ja la Secció esportiva de l'Ateneu, ens plau avui donar compte del nostre debut en atletisme, debut que ha estat coronat pel major dels èxits. Romà Castelltort, que participà en el VI Campionat d'Espanya de marxa gran fons, 50 quilòmetres, defensant els colors d'Ardits va assolir el preuat títol de campió. La nostra sincera felicitació.

Creiem aquest triomf ha d'ésser un estímul per aquells socis que sentint la necessitat de buscar l'esplai en l'esport, es vulguin allistar en els nostres rengles a fi de fer sonar arreu de les competicions esportives el nom d'Ardits, nascut a l'escalf d'un estol d'entusiastes que freturosos de conrear la bellesa del cos, busquen també la conservació de la salut i la fraternitat amical.

* * *

Posem a coneixement dels associats que Ardits ha estat afiliat a la Federació Catalana d'Atletisme.

SOCIS: Ardits, en les seves pràctiques esportives, forjen les noves joventuts de Catalunya; allisteu-vos en els seus rengles.

N O T I C I A R I

VISITA AL PARLAMENT DE CATALUNYA

Com ja vàrem anunciar oportunament, el diumenge, dia 9, del passat mes d'abril tingué lloc aquest acte. La crida feta per mitjà del nostre Butlletí, fou corresposta per molts — socis i famílies — que ens omplènà de joia; ja que palesà d'una faisó agradable, el fet que quan els nostres socis són cridats, corresponen com és degut. Així esperem que continuaran demostrant-nos llur adhesió en tots els actes que creiem convenient llur assistència. Per donar una mostra de tot el que deixem dit, esmentarem el fet que, malgrat la reduïdíssima convidada, passarien dels tres-cents els visitants, els quals quedaren altament complaguts de tal visita.

CARNETS D'IDENTITAT

Creiem molt convenient fer avinent als nostres consocis la necessitat imprescindible d'adquirir el Carnet d'identitat de militant d'Esquerra Republicana de Catalunya. Ja manquen ben pocs que compleixin tal requisit.

Cridem novament l'atenció de tots perquè el més prompte possible, passin per Secretaria a complimentar aquest requisit.

BORSA DE TREBALL

Continúa oberta la inscripció de socis mancats de treball. Preguem als que encara no s'hagin inscrit, que ho facin, puix és convenient saber quins són els nostres companys que estan mancats de feina i procedir a la confecció del cens de parats. Així

mateix es recomana que passin per les diverses oficines establertes per la Generalitat i que s'inscriguin oficialment en les llistes oficials. És un requisit indispensable.

MOVIMENT DE SOCIS

M E S D E M A R Ç

Socis assistents :

Mercè Freixenet, Martina Juanati, Demètria Garcia, Teresa Suliba, Teresa Garcés, Aurora Fabra, Encarnació Rumbau, Filomena Barnet, Mercè Areny, Jo Garcia, Maria Lluís, Cinta Mir, Montsefa Lleida, Valentina Flores, Beneta serrat Blanch, Esperança Cortès, Josefa Folch, Asenci Duran, Maria Ventura, Martina Serra, Presentació Turrúbia, Isabel Serra.

Dolors Vallejo i Bonal, Joaquima Arce i Castany, Concepció Grau i Castells, Montserrat Grau i Castells, Mercè Arce i Castany, Maria Cortinas i Ingiesto, Magdalena Cubiló i Grau, Assumpció Cubiló i Grau, Pilar Boada i Vallejo i Angela Campillo.

Socis actius :

Fermí Carrera i Abadia, Cinta Mir i Mallen, Laura Banús i Pesquer, Francesc Ruiz i Sàez, Francesc Asssens i Pedrola, Antoni Anglada i Balboa, Camil Companys i Jover i Eduard Meléndez i i Grau (secció de Gimnàs) Esports i Ex-Gardenyas.

M E S D 'A B R I L

Altes

Socis actius :

Miquel Vallés i Mariages, Joan Bta. Roca i Oller, Enric Alonso i Sanllehy, Rosend Armengol i Grau, Sebastià Comas i Galceran, Ramon Amargant i Massana, Joaquim Gracia i Castillon, Joan Mitjans

i Tutusaus, Miquel Català i Llanas, Isidre Borrell i Solà, Joan Sacristan i Birba, Ernest Sabaté i Blanch, Elias Colomer i Llopis, Angel Grós i Pi, Josep Puig i Gil, Josep Mateu i Moles, Bonaventura Jofre i Pau, Martí Jofre i Rovira, Ernest Saludes i Amigó, Fermí Serna i Serna, Francesc Ortin i Font, Vicenç Queralt i Odena, Francesc Grau i Cortinas, Francesc Arce i Castany, Benet Cortinas i Sánchez, Jaume Rafols i Llucià, Joan Castellano i Navarro, Genís Mayoral, Josep Altisent i Primitivo, Salvador Olivé i Carbonell, Rafael Assens i Marín, Salvador Costa i Puigvert, Esteve Jou i Santaló, Francesc Miarnau i Costa, Evarist Rull i Montserrat, Martí Castells i Guiteras, Pere Murria i Cots, Esteve Corderó i Comas, Anfós Jiqué i Vert, Ignasi Roldan i Camacho, Artur Figueras, Joan Llopis i Bitó, Anton Amat i Rosico, Josep Martí i Ferré, Josep Giné i Bresolí, Lluís Carbonell i Batlle, Joan Esteve, Francesc Sala i Estruch, Lluís Sánchez, Miquel Gracia i Villanueva, Jesús Giménez, Joan Vall-lamora i Garrós, Ramon Solé i Vidal, Jaume Vidal i Vilà.

Socis assistents :

Adelaida Saludes, Paquita L. Oroz, Maria Ventura i Doménech, Emília Forgas i Guasch, Joan Castelo, Carme Setó i Torres, Pilar Gil i Rius.

Esbarjo i Excursions :

Llorenç Casals i Guardia.

A tots la més cordial benvinguda.

••

Baixes voluntàries :

Dalman Costa, Pere Badosa, Joan Esteve i Vidal, Manuel Fernández i Casaban, Salvador Vilahur i Llenas, Josepa Banchs i Farré, Valentina Flores, Isabel Serra.

Baixes per manca de pagament :

Lluís Marrasé.

**Gèneres
de Punt**

**Trajos
de bany**

**Preus
moderats**

GONZALO COMELLA

10, CARDENAL CASAÑAS, 10

BARCELONA

**Grans Tallers
de Fotografia**

Especialitat amb ampliacions i reproduccions
ES RETRATA PER LA NIT

JOSEP ALONSO

Saló de Sant Joan, 133 ◀ Barcelona

LA PRIMERA
MARCA:

**VERMOUTH
MARTINI
& ROSSI**

B O D E G A
DE
Vicens Carafi

Vins blanc i negre

Litre a pessetes 0'60, 0'70 i 0'80

Olis

Litre a pessetes 1'90, 2'20 i 2'40

SERVEI A DOMICILI

Balses de Sant Pere, n.º 5

Telèfon 12932

B a r c e l o n a

GRAN MATALASSERIA MODERNA

Manuel Chica

Carders, 44 * Telèfon 21720

B a r c e l o n a

Llanes de primera
Navarra, Castella i
Aragó-Clin vegetal

Miraguans

Es refan matalas-
sos a domicili

Preus baratissims

Descomptes als Socis

MALALTS: No volgueu, per a combatre vostres malalties o delències, cercar una mal entesa economia o baratura; aquesta, ver-taderament sols existeix amb la més ràpida curació possible de la malaltia, la qual es, únicament obtinguda servint-se de bons medicaments i ben elaborats, i aquests no poden ésser lliurats amb primeres materies impures, deficients o de qualitat dubtosa, sinó que tenen d'ésser seleccionades i controlades tal com ho son en l'Oficina de Far-màcia de **W. Dutrem**, Alt de St. Pere, 50, Tel. 18631, on les persones que tenen cura i aprecien la salut hi acudeixen per al despatx de totes les receptes que els hi cal per a llur família.

¡¡Tingueu present, que, especialment, tractant-se de la salut, ço que molts cops es creu barat, resulta molt car i a voltes de conseqüències fatals!!

EROTYL

Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt efíacs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulante de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glándules intersticials. Producte plu riglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estircina, ni fòsfurs, ni cantárides, ni cap altre medica-ment excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telefon 18631

Preu: 21'75 ptes.

EROTYL